1853. N°. 26.

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

WOENSDAG, 2 MAART.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 1 Maart.

Gisteren werd alhier de 56ste verjaardag van Z. K. H. Prins Frederik der Nederlanden op de gebruikelijke wijze gevierd.

— Men leest in de *Rott. Cour.*, dat in de stedelijke werkinrigting alhier, in het laatst des vorigen jaars opgerigt, van den 16den Januarij tot den 19den dezer 12,470 personen, mannen, vrouwen en kinderen zijn opgenomen, en men dan ook minder bedelaars langs de straten ziet dan vroeger, ofschoon deze zich nog het minst tot opneming aanmelden.

Daar die opgave, zoo als ze daar staat, al ligt tot eene verkeerde opvatting en overdreven denkbeeld omtrent de alhier plaats hebbende armoede en werkeloosheid zou kunnen leiden, achten wij het niet ongepast die nader toe te lichten.

Het werkhuis is alleen eene toevlugt gedurende den dag, en nu komen er sedert het meer onder de armen bekend werd, dagelijks 4 à 500 personen of nog iets meer, die daar aan arbeid worden geholpen en verpleegd. Het ligt in den aard der zaak, dat met geringe afwisseling het meerderdeel uit hetzelfde personeel bestaat, en alzoo het getal der verpleegden ook niet veel grooter is; maar door nu dit dagelijksch personeel gedurende ruim een maand te zamen te tellen, bekomt men natuurlijk een getal van duizenden.

Dat de werkeloosheid en armoede des winters in eene fabriekstad van 38,000 zielen groot is, heeft helaas, niets bevreemdends, en dat men met het werkhuis alzoo een nuttig doel beoogt en het bij winterdag voor velen eene geschikte toevlugt oplevert, is niet minder waar, als dat de Commissie van beheer vooral bij het nieuwe der inrigting, eene in vele opzigten zeer moeijelijke taak heeft, die zij echter met welberaden ijver en getrouwheid vervult, en allezins den dank harer medeburgers daarvoor verdient; doch de instelling blijft desniet te min uit haren aard toch wel tot de zulken behooren, wier aanwas altijd betreuringswaardig en bekommerend is, daar een groote toevloed niet alleen een blijk van werkeloosheid is, maar ook in vele opzigten zorg baart.

Wij meenen alzoo dat er alle reden bestaat tot tevredenheid, als 't getal niet hooger klimt, en bedoelen met dit artikel niets anders dan den verkeerden indruk weg te nemen, die de opgave van zulk een getal bij velen zou kunnen maken, die minder met onze stad bekend, zich deze niet veel beter zouden voorstellen dan eene bedelaars-kolonie, terwijl er toch nog vele reden bestaat om ons dankbaar te verheugen in de ontwikkeling der nijverheid en welvaart die Leyden geniet, en er tot vermindering van het armengetal dat men in alle groote en vooral in fabriekssteden vindt, — hetwelk door onkunde, onzedelijkheid, ja als 't ware, verdierlijking, de schandvlek is der Christelijke maatschappij, — door onderwijs en opvoeding aanvankelijk veel gedaan wordt, maar nog zoo oneindig veel te doen overblijft, dat men niet te zeer het belang kan inzien en voorstaan, tot vermenigvuldiging van gelegenheden tot opvoedend onderwijs van het opkomend geslacht, waartoe wij wenschen dat veler bemoeijingen en milde giften mogen blijven zamenwerken.

Dat zij die veel aan armen geven, bedenken mogen dat dit wel de ellende lenigt, doch niet in den wortel aantast; maar dat al wat tot opvoedend onderwijs van arme kinderen wordt gedaan, de heilzaamste gevolgen moet hebben ter vermindering van het diep gezonken geslacht, waaren meer bevoorregten vaak meer met maatschappelijke verachting, dan met Christelijk medelogen, nederzien.

Reeds voor eenige jaren stichtte de Regering eene uitnemend ingerigte Bewaarschool voor behoeftigen, die wel door 300 à 400 kinderen wordt bezocht, en onlangs hebben eenige welwillende particuliere personen in een zeer arme buurt eene School voor verwaarloosden opgerigt, die aanvankelijk goed bezocht wordt. Mogten er nog meerdere zulke oprijzen, opdat in geene buurt meer, door grooten afstand der school, verwaarloosde kinderen overblijven, die tot eigen verderf, tot verwijt der hoogere klasse, tot ballast der maatschappij opgroeijen.

— De *Staats-Cour.* van 28 Februarij bevat eene oproeping voor hen die als kweekelingen op 's Rijks kweekschool voor de militaire geneeskunde, zoo bij de Land- als Zeemagt en de Kolonien wenschen geplaatst te worden. De verzoekschriften moeten voor 1 Mei ingediend, en bevatten de namen en voornamen van ouders of voogden, opgave van godsdienst; een verklaring van het bestuur der woonplaats, enz. Het vergelijkend examen zal gehouden worden op 6 Julij 1853. De oproeping vermeldt verder de vereischte bewijsstukken, de vakken van het examen en de voorwaarden van plaatsing na 4-jarigen leertijd.

— Bij Kon. besluit van den 3den Februarij is bepaald, dat door de prov. Zuidholland, voor de nationale militie van 1853, als gewoon contigent, zullen moeten geleverd worden 1559 manschappen, waarbij nog tot aanvulling, als buitengewoon contingent komen 62 manschappen, dus te zamen 1621 manschappen. Daarvan zullen, blijkens resolutie van Gedep. Staten, moeten geleverd worden: door Leyden 103.

— De Regenten van het geneeskundig gesticht van krankzinnigen te Dordrecht doen aanvraag naar een' Medicinae Doctor, hetzij gehuwd of ongehuwd tot vasten Geneesheer in genoemd gesticht. Men moet zich vóór den 15den Maart bij den Rentmeester aanmelden.

— Uit onderscheiden oorden ontvangt men berigt van den storm die in den avond en nacht van den 23sten gewoed heeft; in de bij Gouda gelegen gemeente Broek zijn van onderscheiden bouwmanswoningen de daken afgeslagen. Te Goes woedde een hevig onweder, werden onderscheiden boomen door den bliksem getroffen, en aan den molen op het dorp Ellewoutsdijk zooveel schade aangerigt, dat die bijna verbrijzeld is, schoon er geen brand ontstond. Te Zierikzee sloeg de bliksem in den stadhuistoren en veroorzaakte brand, die echter eerst in den morgen ontdekt en gelukkig gebluscht werd. Te Capelle in de Langstraat meent men schuddingen van aardbeving gevoeld te hebben. — Ook te Parijs woedde een hevige storm, van zwaren hagel, onweder en bliksem vergezeld, welke laatste in het Ministerie van van Buitenl. Zaken sloeg, zonder echter noemenswaardige schade aan te rigten. — Uit Londen wordt gemeld dat nabij Shields een schooner is omgeslagen en de geheele bemanning verdronken.

— Dezer dagen werd uit Delft berigt, dat een brievenbesteller met de tasch brieven vermist werd; thans wordt medegedeeld, dat de tasch wel is gevonden, maar niet de gelden die er zich in moesten bevinden, zoodat zeer waarschijnlijk de brievenbestelder daarmede is doorgegaan.

— Op den postweg van Haarlem naar Alkmaar wordt de sneeuw door middel eener zoogenaamde A met een span paarden er voor weggevaagd en de sneeuwbergen doorgestoken.

— Den 26sten Jan. ll. deelden wij het berigt mede, dat het onderwijs in de gymnastiek onder de vakken van onderrigt in de nieuwe wet op het openbaar lager onderwijs zou opgenomen worden, en dat er te Haarlem aan 's Rijks kweekschool voor schoolonderwijzers een onderwijzer benoemd en werkzaam was, om de kweekelingen daarin te onderwijzen. Thans vernemen wij, dat op Woensdag den 9den Maart e. k. het eerste examen in dat vak, bij die inrigting zal plaats hebben, en dat aan hen, die toonen genoegzame ervarenheid te bezitten, daarvan een bewijs zal worden afgegeven. (*Hbl.*)

— Te Harlingen wachten 80 à 90 personen, om met de nieuw gebouwde ijzeren stoomboot City of Norwich, die den 26sten in het Nieuwe Diep is aangekomen en tusschen Harlingen en Lowestoft (een haven in Suffolk aan de oostkust van Engeland) varen zal, naar laatstgenoemde plaats en van daar naar Liverpool en verder naar Amerika te vertrekken. Er bevindt zich een rijk landeigenaar aan hun hoofd uit het dorp Kimswerd, welke in Amerika eene kolonie van dien naam wil stichten.

— Volgens officiele opgaven bedroeg de feitelijke bevolking van Nederland op 31 December 1852: 3,119.160 zielen, als: 1,531,149 van het mannelijk en 1,588.011 van het vrouwelijk geslacht.

Het getal geborenen in dat jaar bedroeg 113,036 (58,216 jongens, 54,820 meisjes), dat der overledenen 74,564 (37,898 van het mannelijk en 36,666 van het vrouwelijk geslacht).

— Dr. Bleekrode heeft in het *Weekblad voor alle Standen* een statistiek medegedeeld wegens het bezoek van vreemdelingen van het vaste land te Londen, bij gelegenheid der groote tentoonstelling, welke statistiek eerst onlangs met volkomen juistheid is kenbaar geworden. Het blijkt daaruit, dat in de gewone jaren de aankomst van reizigers te Londen van 20,000 tot 28,000 is; tijdens de tentoonstelling was dit 58,427. Men ziet voor Nederland uitgetrokken 2952 reizigers, hetgeen het meeste is naar de bevolking, te weten 9,43 op elke 10,000 der bevolking. Wanneer wij nu nagaan, zegt de Heer Bleekrode, dat onder elke duizend inwoners er één zijn kan, die de nijverheid en

landbouw in hunne groote ontwikkeling gezien heeft, dan kan het niet anders, of dit moet voor ons de heilzaamste gevolgen hebben.

Door den bekenden verdienstelijken geleerde Hoffman von Fallersleben is onlangs weder eene nieuwe bijdrage geleverd tot de kennis van oude zeden, taal en litteratuur. Hij heeft, namelijk, uitgegeven Theophilus, een Nederduitsch tooneelspel, uit een Triersch handschrift der 15de eeuw, en daarbij eene inleiding, aanmerkingen en een woordenboek gevoegd. Dit middeleeuwsch stuk verdient, om zijne letterkundige, linguïstische waarde, ook ten aanzien van de geschiedenis der beschaving, wel de aandacht der geleerde wereld. Het is het eerste stuk eener trilogie, welke de geschiedenis van Theophilus, „den Faust der middeleeuwen," behandelt, en tevens het best bewaarde der nog overige handschriften. De uitgever houdt den vervaardiger voor een' Nederduitscher, die echter het Hoogduitsch goed verstond, en zich veel uit de taal, die toen tusschen Maas en Rijn, van Jülich tot Kleve gesproken werd, had eigen gemaakt. *(Dagbl. v. 's Grav.)*

's GRAVENHAGE, 1 Maart.

Z. M. heeft M^r. O. W. Stavenisse de Brauw, Referendaris bij het Ministerie van Oorlog, benoemd tot Ridder der Eiken Kroon.

— Z. M. heeft aan M^r. E. Baron van Vredenburch, zijnen gewezen Commissaris in Zeeland, een pensioen verleend van *ƒ* 4000. — Ook heeft Z. M. een eervol ontslag uit de militaire dienst met toekenning van pensioen verleend, aan den Generaal-Majoor titulair Jh^r. R. F. Baron van Raders, laatst Gouverneur van Suriname.

— Z. M. heeft benoemd tot Burgemeester te Wessem in Limburg J. M. Smeets, en tot Burgemeester te Meppel, E. G. Rodemann.

— Gisteren is de verjaardag van Z. K. H. Prins Frederik op de gebruikelijke wijze herdacht. Tegen den middag heeft er in zijn paleis een dejeuner van de leden van het Koninklijk gezin plaats gehad. Gisteren namiddag was er familidiner bij H. M. de Koningin-Moeder. Uit hoofde van den veel gevallen sneeuw heeft de gewone groote parade geen voortgang kunnen hebben.

— Z. K. H. Prins Frederik zal aanst. Vrijdag een groot bal met souper geven. — Heden avond zal in het Hôtel de Oude Doelen het laatste cassino met souper plaats hebben. — Donderdag avond zal door den Baron d'André, Minister van Frankrijk bij het Nederl. Hof, een luisterrijk bal en souper worden gegeven.

— Uit Scheveningen wordt van den 26ten Februarij geschreven: Eenige der pinken, die zich in de dezer dagen gewoed hebbende stormen bevonden, zijn behouden uit zee teruggekeerd. Eene echter verloor haren Stuurman. In den nacht van Woensdag op Donderdag, is de persoon van Maarten Buis, die tevens Reeder van het vaartuig is, over boord geslagen en verdronken. De schok, dien het vaartuig door eene stortzee onderging, en die het ongeluk te weeg bragt, was zoo hevig, dat alles ten onderste boven geraakte en de pink vol water liep. De ontsteltenis, die de stoot op het scheepvolk te weeg bragt, moet zoo groot geweest zijn, dat de bemanning in de eerste oogenblikken dacht, dat de pink verbrijzeld was.

Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Zitting van Maandag 28 Februarij.

In deze zitting zijn ingekomen: 1°. een wets-ontwerp tot het openen van eenen nieuwen termijn ter vervulling der formaliteiten bij art. 9 der wet van 28 Julij 1850, voor het geval van naturalisatie voorgeschreven; en 2°. een wets-ontwerp tot regeling der verantwoordelijkheid van de hoofden der Ministeriele departementen; welke beide naar de afdeelingen zijn verzonden om aldaar te worden onderzocht; 3°. het algemeen Verslag der algemeene Commissie van liquidatie der zaken van de voormalige wees- en momboirkamers van den stand harer werkzaamheden tot 31 December 1852; dat ten fine van onderzoek in handen eener Commissie van vijf leden is gesteld.

De Commissie van Rapporteurs, voor de wets ontwerpen: tot regeling van de strafwetgevende magt der waterschaps-besturen; en tot regeling van den pligt der provincie om behoeftige gemeenten te hulp te komen; hebben hare eindverslagen ter tafel gebragt.

De vergadering heeft besloten de beraadslagingen over beide wets-ontwerpen achtereenvolgens te doen plaats hebben, aan te vangen op Dingsdag den 8sten Maart, des morgens ten 11 ure.

De Commissie in wier handen gesteld zijn: het verslag omtrent den staat van het armwezen over 1850, en de inlichtingen betrekkelijk het adres van D. Verbeek, wegens een koffij-contract, hebben hare rapporten uitgebragt.

De Kamer heeft beslist dat de bij die rapporten genomen conclusien achtereenvolgens zullen behandeld worden op aanstaanden Maandag den 7^{den} Maart, na afloop van het opmaken der nominatie ter vervulling van de opengevallen vacaturen bij den Hoogen Raad der Nederlanden.

— Heden zullen de afdeelingen der Kamer een aanvang maken met het onderzoek van het ontwerp van wet nopens het Armbestuur.

— Dezer dagen zijn in de afdeelingen der Kamer onderzocht de gewijzigde ontwerpen van wet, wegens de Comptabiliteit. Men verneemt, dat bij het nader onderzoek, dat over dit onderwerp in de afdeelingen is gehouden, dezelfde bedenkingen als vroeger gerezen zijn, en dat de leden in hunne aanmerkingen zijn blijven volharden.

Men zal zich herinneren, dat van de 58 leden, welke in het vorige jaar aan het onderzoek in de afdeelingen hebben deel genomen, geen derde zich verklaard had ten voordeele van het stelsel, door de Regering voorgedragen.

— Men verneemt, dat het verslag der commissie van rapporteurs van de Tweede Kamer der Staten-Generaal over het ontwerp van reglement betrekkelijk het beleid der Regering in Ned. Indiën eerstdaags in gereedheid is.

AMSTERDAM, 28 Februarij.

Zaturdag l. l. heeft de Koninklijke Academie van Wetenschappen, eene vergadering gehouden, waarbij 13 leden tegenwoordig waren en onderscheiden zaken behandeld werden. Wegens de uitvoerigheid der beraadslagingen kon echter het grootste gedeelte der werkzaamheden niet in behandeling worden gebragt.

— Den 14^{den}, 15^{den}, 16^{den} en 17^{den} Maart aanst. zal door de Afd. Amsterdam der Hollandsche Maatschappij van Landbouw eene tentoonstelling worden gehouden van bloemgewassen, vruchten en tuinsieraden. Die tentoonstelling zal plaats hebben in het gebouw van het Park. Een ieder, zonder onderscheid of hij al dan niet lid maatschappij is, wordt uitgenoodigd voorwerpen in te zenden. De naamlijsten der in te zenden voorwerpen moeten vóór of op 7 Maart aan den Directeur der tentoonstelling, den Heer Groenewegen, Hortulanus aan den Hortus Botanicus alhier, vrachtvrij bezorgd worden. De voorwerpen zelve moeten vrachtvrij worden ingezonden aan het locaal der tentoonstelling, op den 10^{den} Maart. De ter mededinging ingezonden voorwerpen moeten van een gesloten naambriefje en een merk voorzien zijn. De beoordeeling geschiedt door eene daartoe verzochte commissie, op den 11^{den} Maart, des voormiddags ten 11 ure. De teruggave der ten toon gestelde voorwerpen geschiedt op 18 Maart. Gouden en zilveren medailles, benevens getuigschriften, zullen worden uitgereikt. *(Hbl.)*

— Vrijdag avond jl. is in de kerk der Redemptoristen op de Keizersgracht alhier, een persoon door de policie op heeterdaad betrapt, die zich aan zakkenrollerij heeft schuldig gemaakt.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

LONDEN, 27 Februarij.

In de zitting van het Lagerhuis van den 23sten is de beraadslaging over het rijkssubsidie aan de Iersche kweekschool van R. K. geestelijken voortgezet. Het van de ultra-protestantsche zijde gedane voorstel, om dat in te trekken, is met 192 tegen 162 stemmen verworpen. Over een van de liberale zijde gedaan voorstel om alle uitkeeringen uit de schatkist aan kerkgenootschappen te staken, zou nader beslist worden.

— De Directeuren der maatschappij van landaanwinning in Nederland hebben een rapport opgemaakt over het tot stand komen der eerste indijking, waarvan de uitkomst hoogst voldoende moet wezen. In weerwil van onderscheiden hindernissen, waarmede de uitvoering van het werk te kampen had, heeft men de zaak zoo ver gebragt, dat op een zuivere opbrengst van 13 pCt. kan worden gerekend, terwijl na verdere indijking nog meer winst te wachten is.

— Als een bewijs dat er vooruitgang bestaat in matigheid en zedeliefde in de groote steden, dient, dat in 1841, toen de bevolking van Londen 2,068,107 zielen bedroeg, 15,006 menschen wegens dronkenschap en 15,810 wegens wanordelijk gedrag opgebragt werden, terwijl in 1851, toen de bevolking tot 2,399,004 geklommen was, het getal der eersten slechts 10,668, dat der laatsten 6,138 bedroeg. Te Edinburg is de verhouding nog gunstiger.

BELGIE.

BRUSSEL, 28 Februarij.

In de Kamer van Vertegenwoordigers heeft de Heer Perceval zijn voorstel ingediend, om voortaan al de vreemde Officieren, even als die van Poolschen oorsprong, van de dienst bij het Belgische leger te ontslaan. Het is voornamelijk gerigt tegen de Fransche Officieren. De bewindslieden hebben verklaard, dat zij zich tegen deze voordragt zullen verzetten.

Van de zijde der clericale partij wordt krachtig aangedrongen op den aanleg van den spoorweg in de rigting van Lier naar Turnhout, ten einde dien verder met een Nederlandschen, in de rigting van Tilburg, 's Hertogenbosch en Nijmegen, en met een binnenlandschen naar de zijde van Leuven in verband te brengen. De door haar aangevoerde beweegreden is de behoefte van Kempenland aan ontginning, maar daartegen wordt met grond opgemerkt, dat voor ontginning een bruikbaar kanaal veel meerder nut kan aanbrengen.

FRANKRIJK.

PARIJS, 27 Februarij.

Bij een besluit des Keizers wordt eene som van 1 millioen frs. uit zijn inkomen aan de leden van zijne familie toegekend, om 's jaars onder hen te worden verdeeld.

— De Aartsbisschop van Parijs heeft thans aan al de bestuurders en schrijvers van geestelijke dagbladen of tijdschriften verboden, om stukken uit *l'Univers* over te nemen, of zelfs den naam van dat blad te noemen.

— Brazilië, het eenige rijk dat in de erkenning van het Fransche Keizerrijk nog achter was gebleven, heeft Donderdag door den Markies van Lisboa die erkenning bewerkstelligd.

— De Prinses van Solms is onlangs, op bevel van den Prefect, als vreemdelinge uit Frankrijk verbannen. Zij heeft zich moeten verwijderen, maar is bij den Regter opgekomen tegen de qualificatie van vreemdelinge. De Heer Berryer heeft zich met hare zaak belast, die de belangstelling in hooge mate gaande houdt.

— De Heer Al. Dumas verheft zijne stem tegen de verminking, waaraan de *Constitutionnel* zijn laatste roman onderwerpt. Drie hoofdstukken smelt dat blad tot één zamen en verwart daardoor geheel den draad van het verhaal.

— Al de in hechtenis genomen correspondenten van vreemde dagbladen zijn

thans stellig in vrijheid gesteld onder cautie. Het is waarschijnlijk, dat deze zaak nu geheel afgeloopen is.

— De President van het Wetgevend Ligchaam ontvangt bij zich de leden van dat ligchaam ten eten, volgens de orde van het alphabeth. Donderdag ll. zijn de afgevaardigden der departementen, welker namen met een A beginnen, bij hem geweest. Woensdag is het de beurt van de B en zoo vervolgens tot dat het alphabeth uit is.

— De typhus heerscht hier in zulk eene groote hevigheid dat er reeds meer dan 8000 menschen aan zijn bezweken. Sedert de cholera van 1849 had men hier niet zooveel sterfgevallen.

— Het aantal deserteurs uit België en Duitschland, die in Fransche dienst willen overgaan en naar Algerië trekken, neemt sedert eenigen tijd weder aanzienlijk toe.

— Eerlang zal de kostbare en hoogst belangrijke bibliotheek van den bekenden bibliomaan, den Heer Motteley, op het Louvre geplaatst worden. Deze beroemde boekenverzamelaar, die, o. a., eene eenige uitmuntende collectie van de uitgaven der Elzeviers had weten bijeen te brengen, had bij zijn overlijden zijne met vele moeiten en kosten gedurende een aantal jaren bijeen gebragte verzameling, wier waarde men op ongeveer 200,000 fr. schat, aan de Fransche natie gelegateerd, onder eenige voorwaarden, welke gemakkelijk te vervullen zijn. Desniettemin had de Kon. bibliotheek geweigerd, dit legaat te aanvaarden. Aan de ijverige bemoeijingen van den bibliophile Jacob (Paul Lacroix) is het eindelijk, nadat zijne pogingen, om een ander besluit te verkrijgen, drie jaren geduurd hadden, gelukt, deze kostbare verzameling volgens den wil des overledenen eigenaars in haar geheel te houden, en op eene geschikte plaats voor het algemeen ter bezigtiging te stellen.

ITALIË.

ROME, 20 Februarij.

De Generaal der Jesuïten, Pater Roothaan, uit Amsterdam geboortig, is doodelijk ziek; den 12den zijn hem de laatste sacramenten toegediend. Sedert echter was het gevaar geweken.

— Heden heeft het hier zeer sterk gesneeuwd, terwijl de donder hevig rolde. Des middags ten 12 ure moest men in de huizen licht opsteken, wilde men zien om te schrijven. — De Tiber is buiten zijne oevers getreden.

— Omtrent het gebeurde te Milaan deelt de *Allg. Zeitung* het volgende mede: Het plan was, om des namiddags 2 ure al de Oostenrijksche Officieren op het Corso en in het koffijhuis Mazza te vermoorden. Tenzelfden tijde zou den de Burg met de zich aldaar bevindende hoofdwacht, de municipaliteit, en het fort Tosa overvallen en veroverd worden. Hierdoor hoopte men wapenen te verkrijgen en de onderneming verder uit te breiden. Het getal der oproerlingen is niet bekend; doch dat het talrijk moet geweest zijn, zou men daaruit moeten afleiden, dat alleen 700 ter bestorming van het fort Tosa bestemd waren. Van deze kwamen slechts 70 op, en dezen ontbrak het nog aan moed. Een jonge Graaf, dien men bijna dagelijks, met zijne zuster, te paard over de Corso zag rijden, had 8000 dolken besteld. Den gendarme-wachtmeester, die hem in hechtenis nam, bood hij voor zijne invrijheidstelling een kistje met goud aan, waarin later bleek voor 40,000 fr. aan waarde aanwezig te zijn. Bij alle gevangengenomenen vond men dolken. In 't geheel werden op den avond van den opstand ruim 180 oproerlingen gevat; 45 werden den volgenden morgen herkend. Gewoonlijk hadden de aanvallers gevraagd aan den militair, dien zij ontmoeteden: zijt ge Hongaar? Antwoordde deze niet, of was hij het niet, dan trof hem de dolksteek. De Kommandant van de wacht, die werd aangevallen, had gelukkig geen vuur op de musters doen geven, had hij dit gedaan, dan had het vuur meerendeels de Officieren getroffen, die in 't koffijhuis Mazza overvallen, strijdende de wijk namen naar de hoofdwacht.

— De Regering te Milaan is overgegaan tot het in beslag nemen der goederen van de Lombardische uitgewekenen.

PRUISSEN.

BERLIJN, 26 Februarij.

Onlangs is door 97 leden van de Pruissische Tweede Kamer een voorstel gedaan, strekkende om uit de schatkist eene ruimere bijdrage tot voorziening in de behoeften der Evangelische Kerk aan te wijzen, dan tot hiertoe verstrekt werd. De commissie aan welke het onderzoek van dit voorstel opgedragen was, heeft thans haar verslag uitgebragt, en daarbij voorgesteld: »Dat de Kamer, uit aanmerking van het ontoereikende der middelen, waarover de Evangelische Kerk te beschikken heeft, om in de noodzakelijkheid om in hare kerkelijke behoeften te voorzien, de Regering moge verzoeken, om de aan die behoeften beantwoordende staatsmiddelen beschikbaar te maken en tot dat einde de jaarlijks op de begrooting vast te stellen bijdrage voor de Evangelische Kerk alleen te verhoogen, voor zoo ver de middelen van den Staat zulks toelaten." In hetgeen de commissie tot nadere ontwikkeling van haar voorstel bijbrengt, heeft zij onder anderen aangetoond, »dat de Roomsche Kerk uit de schatkist meer dan het dubbel ontvangt van de som die aan de Evangelische Kerk wordt verstrekt, en zulks niettegenstaande Pruissen 10 millioen Evangelische en slechts 6 millioen Roomschgezinde onderdanen telt, en niettegenstaande de Roomsche Kerk oneindig rijker aan eigen middelen is dan de Evangelische."

— De commissaris van policie te Keulen heeft den 23sten te Elberfeld een fabriek van valsche munters ontdekt, die valsche guldens en zilveren groschen maakten.

Te Tilsit is eene geheime drukkerij ontdekt, waar valsch Russisch papieren geld werd vervaardigd.

— Uit Wiesbaden schrijft men dat de zoogenoemde Georgeoffsky, van Smyrna, zich uitgevende voor een Griekschen Prins, en die in geheel Europa overbekend is wegens zijn spel aan de verschillende speelbanken, zijne bedriegerijen en opligtingen, aldaar veroordeeld is tot 20 jaren tuchthuisstraf en vergoeding van schade wegens eene fraude van ruim 9000 guldens, gepleegd aan de bank te Ems, en wegens opligting van een bankier te Wiesbaden voor 1000 guldens. De beschuldigde was reeds wegens dergelijke misdaden veroordeeld te Parijs, Zurich, Homburg en Frankfort.

OOSTENRIJK.

WEENEN, 27 Februarij.

De toestand des Keizers is gunstig. Niettegenstaande zijne ongesteldheid hield Z. M. zich onafgebroken met staatszaken bezig.

— Het laatste telegrafische berigt van den 28sten dezer, bevestigt den verbeterden toestand des Keizers, die de meest voldoende vorderingen maakt.

— De met eene buitengewone zending naar Constantinopel afgevaardigde Graaf von Leiningen is te Triëst terug gekeerd, met de tijding dat de Porte al de vorderingen der Oostenrijksche Regering gaaf ingewilligd had.

Omtrent den eigenlijken inhoud dier vorderingen bestaat nog groote onzekerheid. Sommige dagbladen beweerden dat Oostenrijk, onder andere vorderingen, ook den afstand van de twee landtongen Klek en Sutorina, die ter wederzijde van Ragusa liggen, van Turkije zou geëischt hebben. Dit berigt is ongegrond. Oostenrijk wil geen inbreuk maken op de regten van andere Staten, maar evenmin toelaten op zijne eigene onbetwistbare regten. En zoodanig eene inbreuk is het, die de Porte beoogt. Zij wil aanspraken doen gelden op het aan de zeekust gelegen gebied in die streken, hetwelk uitsluitend aan de heerschappij van Oostenrijk onderworpen is. De Venetianen en later de Franschen waren in het volle en onbetwiste bezit van de souvereine regten over dat kustgebied. Oostenrijk nu is, gelijk men weet, door internationale verdragen in de regten der Venetianen en later in die van Frankrijk getreden. Bij het bewustzijn daarvan is Oostenrijk niet van zins, aan Turkije concessien te doen, die zijne eigene belangen zouden benadeelen, en waarvoor men, gelijk in dit bijzonder geval, of geene of slechts denkbeeldige titels kan doen gelden.

— Het Oostenrijksch-Pruissische handelsverdrag, ter bevordering van handel en verkeer door afschaffing en vermindering van tollen, door vereenvoudigde en gelijkmatige behandeling ten opzigte van de heffing der tollen, en van het gebruik der verkeersmiddelen en tot het in stand brengen der algemeene Duitsche tolvereeniging voor te bereiden, is voor 12 jaren, te rekenen van 1 Januarij 1854, gesloten. In het jaar 1860 zullen Commissarissen zamen komen om te onderhandelen over de Tolvereeniging tusschen de beide partijen en de alsdan tot hun Tolverbond behoorende Staten.

— De Hospodar van Moldavië, Vorst Ghika, heeft de regering nedergelegd, te kennen gevende dat in het Vorstendom de grootste verslagenheid heerschte en men het binnenrukken van Russische troepen aldaar te gemoet zag.

— Libenyi, die den aanslag op den Keizer heeft gedaan, is reeds ter dood gebragt. Als bijzonderheid omtrent hem wordt medegedeeld: dat de policie hem reeds drie maanden geleden uit de hoofdstad had willen verbannen, omdat hij in eene Herberg revolutionaire gesprekken voerde. De kleedermaker, bij wien hij in dienst was, sprong echter voor hem in de bres, verzekerde ten sterkste dat hij overigens van een goed en onberispelijk gedrag was, en verkreeg dan ook voor hem de vergunning, om alhier te mogen blijven.

— Als bijzonderheid omtrent den aanval op den Keizer door Libenyi gedaan, wordt gemeld, dat reeds eer het mes dieper in de wonde dringen kon, de Adjudant O'Donnell het staal zag flikkeren, in hetzelfde oogenblik den moordenaar in den hals greep, hem ter aarde wierp en hem den degen in het lijf stooten wilde, maar hierin door den Keizer werd verhinderd. Z. M. drukte met de eene hand zijn zakdoek op de bloedende wonde en trok met de andere den sabel, daar hij, een aantal menschen op zich ziende toesnellen, in den waan was dat zich een geheel moordenaarsrot om hem vereenigde. Wanneer Graaf O'Donnell minder sterk geweest ware, zou den moordenaar niet met de knieën had kunnen op den grond houden, zou deze, die in zijnen val nog: *leve Kossuth!* riep, in zijnen waanzin denkelijk opgestaan zijn, om zijn afschuwelijk opzet door een tweeden moordsteek te volvoeren.

— Uit Pesth wordt van den 17den gemeld: Naar het schijnt moesten de voorvallen in Milaan ook alhier eenen weêrklank vinden en heeft er een groot plan van opstand bestaan, waarvan de takken zich ver uitstrekten. Sedert eenige dagen hebben hier ten minste talrijke inhechtenisnemingen plaats. Eergisteren nacht werden in een der eerste logementen twintig reizigers door de policie uit het bed gehaald. Sedert gisteren avond zijn al de poorten, die naar de vesting Ofen leiden, met schildwachten bezet, hetgeen vroeger nooit het geval was. Een tweede Officier is ter hoofdwacht gekommandeerd, de het tuighuis tegenover het paleis van den Aartshertog is eene aanzienlijke versterking van manschappen der genie en artillerie geplaatst, en in de nieuwe gevangenis staat een bataillon infanterie voortdurend onder de wapenen. Uit al deze maatregelen schijnt te blijken, dat men een aanslag tegen de vesting en de bevrijding der talrijke politieke gevangenen heeft willen beproeven.

Den 19den is op het kasteel te Ofen een persoon in hechtenis genomen, die een aanslag op het leven van den Gouverneur moest volbrengen.

MEXICO.

20 Januarij.

Er is wederom eene omwenteling in dit land voorgevallen. De President Cevalos had het Congres met de bajonetten uiteengejaagd en tegen den 15den

Junij eene nationale conventie bijeengeroepen, die eenen nieuwen President zal kiezen en de wetgevende magt uitoefenen. De leden van het Congres hadden zich wel wederom op nieuw verzameld en den Gouverneur van Puebla, Osorio tot voorloopigen President verklaard, doch deze had geweigerd die betrekking te aanvaarden. Men meende dat de vormalige President Sant-Anna reeds te Vera-Cruz was aangekomen.

219de Staats-Loterij.

Trekking der Vijfde Klasse.

5de Trekking. N°. 3376 een prijs van ƒ 100,000. N°s. 10399 en 18489 ieder een prijs van ƒ 1,000.

6de » N°s. 9184, 13262 en 19740 ieder een prijs van ƒ 1,000.

ADVERTENTIEN.

Heden verloste van eenen **ZOON**, A. G. GARRER, geliefde Echtgenoot van

LEYDEN 27 Februarij 1853. H. J. VAN DER MEER.

Het is voor Mrs REGENTEN DER HUISZITTEN- EN DIACONIE-ARMEN ook thans weder een aangename pligt langs dezen weg hunnen dank te betuigen aan hunne geachte Mede-Ingezetenen voor de milde giften op gisteren ingezameld ten behoeve hunner Administratie.

Mrs Regenten voornoemd,

LEYDEN 1 Maart 1853. W. VERKOUW, *L. P.*

J. VAN BENTEN, *L. S.*

GROOT

VOCAAL EN INSTRUMENTAAL CONCERT,

TE GEVEN DOOR

H. J. WETRENS Jr.,

Op Donderdag 3 Maart 1853, des avonds ten 7 ure,

In de STADS-GEHOORZAAL op de Breedestraat.

Op hetwelk zich, behalve den CONCERTGEVER (*Viool*), zullen laten hooren Mejuffrouw A. WEINTHAL (*Zang*) en de Heer W. F. G. NICOLAI (*Piano*).

Toegang-Billetten en Programma's zijn tegen ƒ 1.40 verkrijgbaar bij de Boekhandelaars SCHREUDER EN VAN BAAK.

De Ondergeteekende brengt bij deze ter kennis dat zij door vertrek naar elders hare **IJZERSMEDERIJ**, op het Kort Rapenburg, Wijk IV, N°. 170 alhier, **overgedaan** heeft aan haren Meesterknecht den Heer B. STRAATSBURG, die tevens belast is met de liquidatie der loopende Rekening.

Haren Begunstigers dank zeggende voor het vertrouwen haar geschonken, beveelt zij tevens haren Opvolger, die met den meesten ijver 4 jaren hare belangen heeft behartigd, minzaam aan.

A. G. W. W. BECHING,
Wed. C. H. BETTMANN.

Uit bovenstaande Advertentie blijkt dat de Ondergeteekende de **IJZERSMEDERIJ** van Mej. de Wed. C. H. BETTMANN, alhier, heeft **overgenomen** en belast is met de liquidatie der loopende Rekening. Hij neemt de vrijheid zich bij deze in het vertrouwen dat zij zoo ruimschoots mogt ondervinden, aan te bevelen, belovende eene prompte en civile bediening.

B. STRAATSBURG.

De DEELHEBBERS in de Societeit ***de Grofsmederij***, te *Leyden*, werden uitgenoodigd, om op Woensdag den 16den Maart 1853, des namiddags ten *één* ure te compareren aan het *Locaal der Fabriek*, ten einde, ingevolge Art. 17 der Statuten, aan te hooren het **Verslag van den Staat der Societeit**; liggende de **BALANS** ter visie voor Deelhebbers aan het Bureau der Grofsmederij van heden af, van des voormiddags 10 tot des namiddags ten 3 ure.

Namens het Bestuur,

LEYDEN, 1 Maart 1853. C. LEEMBRUGGEN, *Secretaris.*

De DEELHEBBERS in het Fonds voor den ***Katwijkschen Straatweg*** worden uitgenoodigd om op Dingsdag den 22sten Maart 1853, des middags ten 12 ure, te compareren in de Herberg *de Zwaan*, te *Katwijk aan Zee*, tot het opnemen der Rekening van *Commissarissen*, belast met de Directie over gezegden Weg en over te gaan tot de **Uitloting van één Aandeel der Negotiatie.**

Namens Commissarissen,

A. LIBRECHT LEZWYN,

Penningmeester.

De Ondergeteekende verzoekt, geene **GOEDEREN** op **Crediet** te verkoopen of **GELDEN ter Leen** te verstrekken aan zijne Vrouw MARIA BEYERSBERGEN, thans wonende te *Wassenaar*, als zullende zulks door hem niet **gevalideerd** worden en daarom geene **Teruggbetaling** geschieden.

'S GRAVENHAGE, 18 Februarij 1853. G. DE LANGE.

Die iets verschuldigd zijn aan wijlen den Heer GERRIT VAN VLIET, te *Koudekerk* overleden, worden verzocht daarvan **Opgaaf** te doen ten Kantore van den Notaris E. H. GERAERDS THESINGH, te *Hazerswoude*, vóór of op den 10den Maart 1853, en wordt den bekenden en onbekenden Crediteuren kennis gegeven, dat tenzelfden Kantore op den 11den Maart daaraanvolgende, voormiddags ten *elf* ure, de **Rekening** van deze onder voorregt van Boedelbeschrijving aanvaarde Nalatenschap, door Belanghebbenden zal worden gedaan.

Het volgende fragment uit eenen Brief heeft men ons vergund te publiceeren:

»SOLINGEN, 18 Januarij 1853.

»Sedert vijf maanden leed ik aan Hoest met Bloedspuwing en alle middelen der kunst bleven vruchteloos, tot mijn Doctor, de vermaardste uit onze stad, mij voor ongeveer 8 dagen DUBARRY's **REVALENTA ARABICA** voorschreef, waarvan de uitwerking reeds zeer voldoende is, etc.

ALBERT KÜLLER.»

Hierbij verdient opmerking, dat deze zelfde Geneesheer vroeger tegen de Revalenta was.

De Revalenta is eene krachtige voedzame spijs en belooft leven en gezondheid aan alle Lijders; niemand beheeft meer aan zijne genezing te wanhopen; indigestiën, obstructiën, onregelmatige werking der ingewanden, zuur, krampijnen, spasmen, diarrhoeen, nerveusiteit, leveraandoeningen, hartkloppingen, hoofdpijn, duizeligheid, maagontsteking, scrofulen, scorbut, koorts, waterzucht, onrust, slapeloosheid, melancholie en nog zoo vele andere ziekten geneest het zeker en spoedig.

Zij wordt in onderstaande Dépôts verkocht in blikken Dozen voor 87½ c., ƒ 2.00, ƒ 3.50, ƒ 8.00 en ƒ 16.00.

Amsterdam, Verkoophuis.	's Hage, Sack en C°.
Bodegraven, J. B. C. E. Schlatman.	Leyden, A. Dirks.
Delft, J. T. Wagner.	Oudshoorn, G. v. d. Boom.
Dordrecht, J. Veth Jr.	Rotterdam, J. A. Klinger en C°.
Gouda, A. Goedraad.	Schiedam, N. Roepius.

Op Maandag 7 Maart 1853 en drie volgende Namiddagen zal de Boekverkooper J. W. VAN DE LEEUWEN, ten zijnen Huize op de Breedestraat alhier Verkoopen eene kleine doch nette Verzameling GODGELEERDE, REGTSGELEERDE, LETTER-, TAAL-, GESCHIED- en DICHTKUNDIGE WERKEN. De Catalogus is à 15 Cents te bekomen.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

MAANDAG, 28 Februarij.

			Laagst koers.	Hoogst koers.	Gebleven.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld à	$2\frac{1}{2}$	pCt.	$65\frac{1}{4}$	$65\frac{1}{4}$	$65\frac{5}{16}$
Dito Certificaten . . .	3	»	$77\frac{1}{4}$	$77\frac{1}{4}$	$77\frac{1}{4}$
Dito dito	4	»	$96\frac{1}{4}$	$96\frac{1}{4}$	$96\frac{3}{8}$
Amortisatie Syndicaat . . .	$3\frac{1}{2}$	»	$95\frac{1}{4}$	—	—
Handelmaatschappij	$4\frac{1}{2}$	»	$120\frac{1}{4}$	—	—
O. I. Leening	4	»	$96\frac{1}{8}$	—	—
Dito Holl. Spoorweg . . .			—	—	—
Aandeelen Rijn-Spoorweg .	$4\frac{1}{2}$	»	102		
Haarlemmermeer	5	»	—	—	—
FRANKRIJK, Certif.	3	»	—	—	—
Dito dito	5	»	—	—	—
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	5	»	$108\frac{5}{8}$	$108\frac{3}{4}$	$108\frac{3}{4}$
Dito dito 1828 en 1829 . .	5	»	—	—	—
Cert. bij dito 1831 en 1833	5	»	$97\frac{1}{4}$	—	—
Dito 1840	4	»	$92\frac{1}{4}$	—	—
Dito bij STIEGLITZ & C°. . .	4	»	$91\frac{1}{8}$	—	—
Dito dito Nieuwe	4	»	—	—	—
Inschrijving in Assign. . .	6	»	—	—	—
Certificaten van dito . . .	6	»	—	—	—
POLEN, Aandeelen 1835 . . .	fl. 500	ƒ.	—	—	—
Dito Obligatiën	4	»	87	—	—
SPANJE, Obligatien . . . . . à	1	pCt.	$23\frac{5}{16}$	$23\frac{1}{4}$	$23\frac{1}{4}$
Dito Obligatiën	3	»	$47\frac{1}{4}$	$47\frac{3}{8}$	—
Dito Binnenl. à 6 m. . . .	3	»	$42\frac{1}{4}$	$42\frac{5}{8}$	$42\frac{9}{16}$
Bewijzen Coupons			$6\frac{1}{16}$	$6\frac{1}{8}$	$6\frac{3}{16}$
OOSTENRIJK, W. B. bij Goll. .	5	»	—	—	—
Dito	4	»	71	—	—
Dito Metall.	5	»	$80\frac{1}{4}$	$81\frac{1}{8}$	—
Dito Nieuwe	5	»	$92\frac{1}{4}$	$92\frac{1}{2}$	$92\frac{1}{4}$
Dito 1847	$2\frac{1}{2}$	»	$41\frac{7}{16}$	$41\frac{1}{2}$	—
BELGIE, Banc.	$2\frac{1}{2}$	»	—	—	—
Dito bij ROTHSCHILD	$2\frac{1}{2}$	»	$52\frac{11}{16}$	—	—
BRAZILIE, 1824 100 £	5	»	$100\frac{1}{8}$	$100\frac{1}{4}$	$100\frac{1}{8}$
PORTUGAL, te Londen	5	»	$40\frac{1}{4}$	—	—
Dito dito	4	»	38	$38\frac{1}{8}$	$38\frac{1}{8}$
VENEZUELA, ...	$3\frac{1}{4}$	»	$38\frac{1}{4}$	—	—
MEXICO, ...	5	»	$24\frac{7}{16}$	$24\frac{1}{2}$	$24\frac{7}{16}$
AMERIKA, Bankactiën			$4\frac{1}{8}$	—	—

Grieken $5\frac{3}{16}$ $5\frac{7}{8}$.

Koers van het Geld: Beleening $2\frac{1}{4}$ pCt. Prolongatie $2\frac{1}{2}$ pCt. Wissel-Disconto 2. De Wisselkoers der Gouden Tienguldenstukken is ƒ 9.75 à 85.

Te Leyden, ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.